

تردید حرفه‌ای؛

آیا وقت آن نیست که فراتر از حسابرسی به‌کار گرفته شود؟

ترجمه: قربان اسکندری

E. Turner

آیا مفهوم تردید حرفه‌ای باید فراتر از خدمات حسابرسی و اطمینان‌بخشی گسترش یابد؟ تردید حرفه‌ای مفهومی شناخته‌شده در جهان خدمات حسابرسی و اطمینان‌بخشی است. مباحث بیشماری در سراسر جهان به‌وسیله حسابرس‌های واحدهای تجاری، اعضای کمیته‌های حسابرسی و اعضای هیئت‌مدیره‌ها وجود دارد مبنی بر اینکه آیا لازم است این مفهوم به‌طور گسترده‌تری مدنظر قرار گیرد یا خیر؟

تردید حرفه‌ای امروز در کجاها استفاده می‌شود؟

این مفهوم به‌طور گسترده‌ای در استانداردهای حسابرسی، بررسی اجمالی و دیگر خدمات اطمینان‌بخشی استفاده و به‌عنوان نگرشی تعریف می‌شود که دربردارنده ارزیابی نقادانه شواهد حسابرسی و ذهنی پرسشگر و هشیار در برابر شرایطی است که بیانگر تحریف‌های احتمالی ناشی از اشتباه یا تقلب هستند. این مفهوم در استانداردهایی غیر از استانداردهای خدمات اطمینان‌بخشی، مانند اجرای روشهای توافقی و تنظیم اطلاعات مالی^۱، استفاده نمی‌شود. در آیین رفتار حرفه‌ای حسابداران رسمی^۲ (CPA)، فقط یک مرتبه به مفهوم تردید حرفه‌ای اشاره شده و آن هم در زمینه تهدید به رعب و وحشت برای استقلال عضو یا مؤسسه درگیر در کارهای اطمینان‌بخشی یا روشهای خاص بوده است.

چرا تردید حرفه‌ای یک مسئله است؟

به‌نظر می‌رسد در خصوص معنای مفهوم تردید حرفه‌ای، اینکه چه کسانی باید آن را به‌کار گیرند و چگونه باید در استانداردها بیان شود، دیدگاه‌های مختلفی وجود دارد. از نظر عده‌ای، تمام حسابرسان باید الگوی ذهنی تردید حرفه‌ای را در فعالیتهایشان به‌کار گیرند؛ در مقابل، عده دیگری بر این باورند که با توجه به تعریف متداول این مفهوم که به ارزیابی «شواهد» اشاره دارد، تردید حرفه‌ای فقط برای خدمات اطمینان‌بخشی است. آنها معتقدند که دیگر حسابرسان از اصطلاح کلی‌تر و مرسوم‌تر «تردید» به جای «تردید حرفه‌ای» استفاده می‌کنند و آن را به‌کار می‌برند.

همچنین، تفسیرهایی در خصوص این حقیقت وجود دارد که گزارش‌های بازرسی حسابرسان بیشتر اوقات به‌عنوان یکی از یافته‌ها به موضوع نبود تردید حرفه‌ای اشاره دارد. آنچه عده‌ای آن را فقدان تردید حرفه‌ای می‌بینند، از نظر دیگران نبود اصول اخلاقی بنیادین مانند شایستگی، بی‌طرفی، صلاحیت حرفه‌ای و مراقبت حرفه‌ای است و این مسئله این پرسش را به‌وجود می‌آورد که بین تردید حرفه‌ای و اصول اخلاقی بنیادین، چه ارتباطی وجود دارد؟ بیان واضح ارتباط بین آنها، در پرداختن به دلایل اصلی کشف یافته‌ها کمک می‌کند.

چه کاری باید انجام شود؟

از آنجا که مفهوم تردید حرفه‌ای با هیئت‌های بین‌المللی تدوین استاندارد که استانداردهای اخلاقی، آموزشی و اطمینان‌بخشی را وضع می‌کنند، در ارتباط است، این هیئت‌ها در ارزیابی اینکه آیا گسترش این مفهوم به خدماتی افزون بر حسابرسی و اطمینان‌بخشی مناسب است یا خیر، رویکرد هماهنگی را اتخاذ کرده‌اند^۳. همچنین، برای این منظور، در حال بررسی این مسئله هستند که آیا یک توصیف عمومی از تردید حرفه‌ای که روابط متقابل بین مفاهیم کلیدی آن را در ادبیات موضوع نشان دهد، باید تهیه شود یا خیر و اگر پاسخ مثبت است، این توصیف چطور قابل بیان است؟

به‌گفت‌وگو ادامه دهید

حال شما چه فکر می‌کنید؟ آیا موافقید که مفهوم تردید حرفه‌ای برای تمامی حسابرسان حرفه‌ای اعمال شود؟ یا اینکه نگران این موضوع هستید که:
الف- این مفهوم از دیدگاه خدمات اطمینان‌بخشی کم‌رنگ شود، و

ب- مفهومی داشته باشد که برای دیگر حسابرسان بسیار طاقت‌فرسا باشد؟

پانویسها:

1- Agreed-Upon Procedures and Compliance

2- <https://www.cpacanada.ca/en/the-cpa-profession/cpas-and-what-we-do/what-cpas-do/professional-conduct-auditor-independence-rule-204/rule-204-harmonized-standards>

3- <http://www.iaasb.org/projects/professional-skepticism>

منبع:

Turner E., **Professional Skepticism: Time to Apply it Beyond the Audit?**, www.cpacanada.ca, 2016